

תורת הר שמואל

שואלין ודורשין הרב דוד שרעבי

עבודת השם – ראש השנה

בילקוט שמעוני בראשית מובא (פרק י"ב אות ס"ו) על אברהם אבינו שלקח את כל רכושו ואת לוט והלך אל ארץ כנען, נסיון גדול – לך לך מארצך וממלדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, ושם כתוב עוד – ויקח אברם את שרי אשתו וכו' ואת הנפש אשר עשו בחרן, ואומר על זה המדרש – אם מתכנסין כל אומות העולם לברוא אפילו יתוש אחד ולהטיל בו נשמה אינן יכולין ואת אמרת ואת הנפש אשר עשו בחרן? ומתוך המדרש מה זה אשר עשו? אלא אלו הגרים שגיירו. ושואל במדרש – ואם כן שגיירו למה אמר שעשו? ומתוך – אלא ללמדך שכל מי שמקרב את העבו"ם מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו וכו', אמר רב הונא אברהם היה מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים, ועיין עוד בגמ' סנהדרין (צ"ט ע"ב).

אברהם אבינו מגייר את האנשים, ושרה מגיירת את הנשים, מי שמבקש את האמת בא וישוב אצל אברהם לעבוד את עבודת הבורא, אמנם עדיין כל העולם אין עליהם חובה לקיים את התורה, אין דבר המכריח, אין כפה עליהם הר כגיגית! ורק אדם שמבקש ורוצה באמת הוא בא ומתגייר, ומי שאינו מבקש ואינו רוצה להתגייר ממשיך את חייו בשטף ההרגל, הולך לבקר את אברהם אבינו לראות אטרקציה של אוהל עם ארבע פתחים, לשתות שם קפה, לראות את מי שמספרים עליו שהוא שונה מכל שאר בני דורו, ואחר כך ממשיך בטיול לראות את האטרקציה הבאה בעיר סדום! האמת של תורה היא בשמים והרוצה ללומדה עולה אחריה ללמדה מתקדש ועולה להורידה, וכמו שכתב רש"י בפרשת ניצבים (ל' י"ב) לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה, פירש"י לא בשמים היא שאילו היתה בשמים היית צריך לעלות אחריה וללמדה, שאינה מזומנת לכל אדם בארץ כדבר המכריח כפי שהיה במעמד הר סיני שכפה עליהם הר כגיגית.

בקבלת התורה הקב"ה פתח את השמים והוריד את האמת לארץ, השתיק את כל העולם שישמעו תורת אמת הניתנת על הר סיני, ומאז הרי שכפה עליהם הר כגיגית, כי לאמת אין חילוף ותמורה גם מי שאין מבקשה הרי היא כאן בארץ ותובעת עלבונה, וזהו האמור במדרש רבה (שמות פרשה מ"א אות ז') א"ר יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, היה לבריות שנים רבות לעלות השמימה, ואחרי שלא עלו אלא מעט הרי שהתורה ניתנה לארץ לזרע אברהם יצחק ויעקב ובהכרח נעשית ככפייה המוכרחת.

אפילו שה – כפה עליהם הר כגיגית הוא לעם ישראל, בכל זאת כל אומות העולם גם נמצאים בעולם שאליה ירדה התורה, וכיון שלא הכינו את לבם משך הדורות לא זכו לקבלה, ועם ישראל כיון שהאבות והשבטים וישראל עלו השמימה גם קודם לבקש קירבת הבורא ועבודתו והיבדלות משטף הרגל החיים כחיי הבהמה, הרי שהם קבלוה, אבל אומות העולם לא קיבלוה כי לא הכינו את עצמם לזה, הם לא עלו השמימה כמו אברהם יצחק ויעקב! גם להם (לגוים) יש כפייה, כי התורה כאן בארץ והיא תוכחת מגולה בכל עת ורגע על שהם בעלי התאוה עובדי עבודה זרה ומבלי עולם, וכפייה שלהם היא לרעה שאינם יכולים לקבל את התורה כי לא הכינו את עצמם, ולכן הם נעשים לשונאים את עם ישראל על מה שאת

כל התאוות היו עושים ברווח ורק מי שרוצה להתקדש היה הולך לאברהם אבינו, ועכשיו כיון שישראל הכינו את עצמם לקבלתה וניתנה התורה לארץ, נמצא שעם ישראל קלקל להם את כל מיני התאוה, כי אמת בארץ צועקת שדינם של הגויים לגיהנם, או שהם רחוקים מן הטובה וניתנת הטובה לאחרים העובדים את הבורא על ידי התורה, ומזה שנאתם של הגויים.

רואים שהמעלה הגדולה של ירידת התורה לארץ, וכן בכל מצוה ומצוה, המעלה הגדולה היא משך ההכנה יותר מעצם מעשה המצוה עצמה, כי גורם עשיית המצוה וגורם קבלת התורה הוא ההכנה לזה, הזמן שקדם לזה, הזמן של אברהם יצחק ויעקב קודם מתן תורה שבגללם יכלנו לקבל את התורה אחר כך, הזמן של ארבעים ותשע יום לפני חג השבועות, וכן, הזמן של חודש אלול לפני ראש השנה! שם עיקר העבודה! גם המעכבים

והיצר הרע עיקרו הוא שם לקלקל את ההכנה, שם המלחמה מלחמת היצר! שלא יכין האדם את עצמו, ובכך נמצא שלא יקבל את התורה, או לא יעשה את המצוה, או לא יגיע לראש השנה כראוי!

שלוש קליפות הבינו שההכנה היא המעלה הגדולה, והיא שבחכה להביא את כל הגדולה, והם שלש הקליפות של – **לבן הארמי, פרעה, ועמלק**, הם השלשה אשר ביקשו לעקור את עם ישראל קודם מתן תורה – עקירה בזמן ההכנה, הם השלשה אשר קודם לכל מצוה ומצוה, וקודם לכל לימוד רוצים להכשיל ולבטל את ההכנה, כי הם באו בזמן ההכנה היינו קודם מתן תורה, והם הקליפות אשר פועלים גם אחר מתן תורה לקלקל כל הכנה למצוה תורה או מעשה טוב, הם השלשה שגם נלחמים באדם לפני יום הדין בראש השנה ולפני יום הכיפורים.

לבן הארמי הוא הבלבול והטשטוש וכמו שכתוב בבראשית (פרק ל"א פסוק ג') שנשבע לבן – אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו אלהי אביהם וישבע יעקב בפחד אביו יצחק, וכתב רש"י אלהי אברהם, קדש, ואלהי נחור, חול, אלהי אביהם, חול ע"כ, זאת אומרת שהוא נשבע בשם אלהי אברהם אבל מיד גם מכניס את אלהי תרח ואלהי נחור, בלבול וערבוב כך דרכו של רמאי, כך דרך הטמאים תמיד שיזכירו שם קדוש כדי להזכיר מיד עמו שם אחר וכדי לגדל את השם האחר את האלילים וכדי למעט את השם קודש ולעשותם כשוויים! וכך גם תמצא בדיבור של הטמאים שלפעמים מזכירים שמות של ראשונים ושל גדולי האחרונים וכדי להזכיר תיכף יחד עמם שמות של מופקרים פורקי עול, והחשבון בזה הוא ממש כמו החשבון של דברי לבן, שחשבונו של לבן הוא להזכיר את עם ישראל ואת הקב"ה כדת בין הדתות ומדבר עליהם כמו חכם באומות שרושם את תולדות העמים, ולא כאמת של אחדות הבורא ותורה משמים, אלא כסיפור העמים וחכמת הטבע, והיא קליפת הבלבול והרמאות.

פרעה זה הקליפה של זימה של תאוות וטומאה, להוריד כל מעלה מעל כל ההכנה הארוכה שקודם מתן תורה או קודם ראש השנה, לעכב ולבטל את מתן תורה, להוריד את האדם כדי שלא יגיע לראש השנה מתוך תשובה ועלייה, גם פרעה היה קודם מתן תורה! הוא בא גם כן בכל דור להפריע לאדם בזמן ההכנה, וכדברי הנביא ביחזקאל (פרק כ"ג פסוק י"ט) ותרבה את תזנותיה לזכר את ימי נעוריה אשר זנתה בארץ מצרים, ותעגבה על פלגשיהם אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים וזרמתם,

"אדם שמבקש ורוצה

באמת הוא בא ומתגייר,

ומי שאינו מבקש ואינו

רוצה להתגייר ממשיך את

חייו בשטף ההרגל, הולך

לבקר את אברהם אבינו

לראות אטרקציה של אוהל

עם ארבע פתחים, לשתות

שם קפה, לראות את מי

שמספרים עליו שהוא

שונה מכל שאר בני דורו,

ואחר כך ממשיך בטיול

לראות את האטרקציה

הבאה בעיר סדום!"

ותפקדי את זמת נעוריק בעשות ממצרים וגו', וכן ביחזקאל (פרק ט"ז פסוק כ"ו) ותזני אל בני מצרים שכניך גדלי בשר ותרבי את תזנתך להכעיסני, ועיין דברי רש"י שם, המצריים שטופים בזימה, אומר החסיד היעבץ שמה שמושך בתאוות זה שאדם נענה מיד, הוא צמא לדבר מתוק ושותה ומיד מרגיש את הטעם בגרון, אבל בעבודת השם השכר והעונג מגיע רק אחר כך, זה יצר הרע של תאוה, וזה עיקר כוח המשיכה של התאוה.

עמלק זה רציחה, ומרידה בהקב"ה בגלוי, שלשה קליפות אלה באו קודם מתן תורה והם הקליפה של ההכנה, בעת המסוגל ושהשכר בזמן ההכנה הוא גדול ורב כי בו עיקר העבודה, זה הזמן שבאים אלה השלשה לבטל את המעלה והקדושה!

בדרך הרמז, לכן פרעה ועמלק הם ר"ת **עפל**, עיין בישעיה (פרק ל"ב פסוק י"ד) וכן במיכה (פרק ד' פסוק ח') ובמפרשים ובאבן עזרא, **שעפל** הוא דבר גבוה וחזק ושרשו מלשון עלייה, וכעין ויעפילו, הנה שלשה אלה אשר הם **עפל** הם הסטרא אחרא של העלייה לעכב ולקלקל. עוד על דרך הרמז – מה שמביא את האדם לשלשת הקליפות האלה תמיד – הוא הכעס הפנימי, ואותיות **עפל** האות שלפני כל אחד מהם תמצא שהם אותיות **כעס**, והוא כל ענין המשבר כלים בחמתו, **הכעס** אשר הוא שרש שלשת קליפות העפל, הוא שמשבר את הכלים – את ההכנה לכל דבר טוב! עיקר העבודה הוא בהכנה, הרי שבמ"ט יום של ימי הספירה אדם מכין עצמו לקבלת התורה, ובימים אלה המלחמה רבה וחזקה, כי שלשת אלה מבקשים להפיל האדם ולקלקל כליו שלא יזכה לקבלת התורה, וכן בחודש אלול ועשרת ימי תשובה שהם ימי הכנה ליום הדין וליום הכיפורים, ועל כן יהיו עליות ומורדות בעבודת האדם והיא מלחמה ערוכה!

עפל בגמטריה הוא – 180

כעס בגמטריה הוא – 150

יחד = 330

עפל, שהוא לשון של עלייה הוא מאוד טוב, הבעיה היא שהסיטרא אחרא מערבת בו את הכעס, **עפל** בלי הכעס הוא עלייה של קדושה ולא של סיטרא אחרא!

עפל בגמטריה הוא – 180

כעס בגמטריה הוא – 150

יחד = 330

של = 330

הקדוש ברוך הוא אמר למשה רבינו בסנה – **של** נעלך מעל רגלך:

של בגמטריה הוא – 330

נעל בגמטריה הוא – 150 (כמנין כעס)

של נעל, תוריד **נעל** מ- **של**

תוריד 150 מ- 330

180 = 330 - 150

ישאר **עפל** בלי הכעס, וזו עלייה טובה!

אדם צריך לפעול לעשות את ה- של נעלך מעל רגלך בטרם ניגשים ליום הדין וליום הכיפורים!

יש פיוט אשר אומרים בסליחות, הפיוט מתחיל במילים **אם אפס רבע** הקן, פיוט זה מדבר על עקידת יצחק.

בתוך הפיוט כתוב – קח נא בן יקיר ונמצה דמו על קיר, דהיינו שדמו של יצחק יהיה נזרק על המזבח כמו כל קרבן שיש בהקרבתו זריקת הדם על גבי המזבח.

השאלה היא שמיצוי הדם יש רק בעולת העוף ולא בעולת בהמה, וכיון שיצחק היה נקרב בקרבן עולה, מפני מה נדמה הקרבתו בקרבן עולת העוף שיש בו מיצוי הדם ולא בעולת בהמה שדמו נזרק על גבי המזבח? למה כתוב ונמצה דמו על קיר?

נראה לתרץ שיש הבדל בין עולת בהמה לעולת העוף, עולת בהמה צריך שיהיה תמים בלי מום, וגם שיהיה זכר ולא נקבה, בעולת העוף לא מעקב מום, וגם אין צריך להיות זכר, כל מה שצריך להיזהר בעוף הוא שלא יהיה חסר לו אבר שלם, אבל מום לא פוסל בו, וזה שאמרו בגמרא – **תמוות וזכרות בבהמה, ואין תמוות וזכרות בעוף.**

הקדוש ברוך הוא אמר לאברהם להקריב את יצחק בעולת העוף, שאם יהיה לו מום קל שבליבו אולי יחשוב קצת יצחק שאין ראוי להקריב אדם, אולי יהיה מום קל במחשבתו, בכל זאת הקרבן של עולת העוף כשר אפילו עם מום, אבל יצחק ענה לאביו שאין לו שום מום אפילו לא קל שבקלים, אלא הוא תמים ושלם, ולכן ביקש יצחק שאביו יקריב אותו בעולת בהמה שפוסל בו מום.

וזה שכתוב בהמשך הפיוט – **אבי אותי ככבש תעשה לא תחמול ולא תכסה!**

(כ"ב י') **וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו,**

בנוסח הסליחות יש פיוט "אם אפס רבע הקן" על עקידת יצחק, ושם רשם המחבר, **צואר פשט מאליו ואביו נגש אליו לשחטו לשם בעליו והנה ה' נצב עליו**, ויסברו שהפירוש – לשחטו לשם בעליו – היינו לשם ה', אמנם נראה לא כן, אלא נראה כוונת המחבר למשנה בזבחים (פרק ד'), לשם ששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זבח לשם השם לשם אשים לשם ריח לשם ניחוח והחטאת והאשם לשם חטא, דהיינו שבשחיטת הקרבן יש מחשבות שמצווה על האדם לחשוב, ואחד מהם הוא לשם זובה, היינו לשם בעל הקרבן ואם חשב בקרבן של ראובן על מנת שיתכפר בו שמעון הרי זה מחשבת שינוי בעלים, ונראה זה כוונת המחבר – ואביו נגש אליו לשחטו לשם בעליו, שאברהם הוא בעל הקרבן וביקש לשחוט לשם בעלים.

והנה מזה יהיה עוד זכות מרובה במעשה אברהם, שלעשות ציווי ה' להעלות בנו לעולה הוא נסיון גדול, אך לדברינו הנסיון גדול ומרובה עוד יותר על ידי שלא רק שיש להעלותו לעולה אלא אף יהיה האב נהנה בהקרבת בנו, שיש לו להעלות בנו לעולה ולחשוב שיהיה הוא בעל הקרבן שנהנה בכפרה (כי זה כל המחשבה של בעל הקרבן לענין שמתכפר בו), וזוה הנסיון מרובה עוד וזכותנו בהזכרתה מרובה.

יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב

נראה להסביר את הנוסח על פי מה שנאמר במשנה אבות (פרק ד') והוי **זנב לאריות ואל תהי ראש לשועלים**, והביאור שגם זנבו של אריה, הרי הוא אריה, וראש השועל אפילו שהוא הראש הרי עדיין הוא שועל, אבל נראה בעוד דרך לבאר את המשנה שם, שלא מדובר בזנבו של האריה או בראשו של השועל, אלא כך הביאור, שיהיה האדם אפילו אם הוא עצמו שועל, יהיה תמיד הולך אחר האריות, וזה ביאור הוי זנב לאריות, שלא מדובר בלהיות זנבו של האריה, אלא אפילו אם הוא שועל שיהיה מזדנב אחר האריות, וכן אל תהי ראש לשועלים הפירוש הוא שאפילו אם האדם הוא אריה אל יהי אריה זה ראש לשועלים, ועל פי זה נתבאר לי הלשון בסימנים של ראש השנה, שאומרים **יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב**, וצריך ביאור שכפל את הדיבור ומספיק שיאמר שנהיה לראש (ולא צריך לומר – ולא לזנב), אלא על פי האמור יבואר, שאנו מבקשים שנהיה לראש לאנשים יראים ושלא נהיה ראש לזנבות, והוא כאומר שנהיה לראש אבל לא ראש לזנב!

סדר התקיעות בראש השנה

הדרשות והלימודים בתורה:

כתוב בפרשת בהר לגבי יום הכיפורים של יובל: (ויקרא פרק כ"ה פסוק ט') והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם, וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרוך בארץ לכל ישיביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשבו. וכתוב בפרשת אמור לגבי ראש השנה: (ויקרא פרק כ"ג פסוק כ"ד) דבר אל בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא קדש. כתוב עוד לגבי ראש השנה בפרשת פנחס: (פרק כ"ט פסוק א') ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם.

הגמרא (בראש השנה דף ל"ג) לומדת גזירה שווה: **שביעי** – **שביעי** שכתוב בשניהם שביעי, ולומדים שני ענינים, א. באיזה כלי תוקעים, כי מי אמר במה תוקעים? לא כתוב בשני המקומות שופר אלא רק ביום הכיפורים של יובל, לכן משביעי שכתוב בשניהם לומדים שכמו שביובל מריעים בשופר (שכתוב שם והעברת שופר תרועה) כך גם בראש השנה מריעים בשופר. ב. לומדים גם שכיון שסך הכל כתוב בכל המקומות שלש פעמים תרועה, הרי שבין ביום הכיפורים של יובל, ובין בראש השנה, צריך להריע שלש תרועות בכל אחד.

בנוסף לומדים שכל תרועה צריך לתקוע לפני תקיעה ולאחריה תקיעה, שכתוב בפרשת בהר לגבי יום הכיפורים של יובל: (ויקרא פרק כ"ה פסוק ט') והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם, הרי שמהלשון של והעברת, ומהלשון של תעבירו, דורשים שצריך לתקוע פעם אחת לפני ופעם אחת אחרי כל תרועה, נמצא שחייב לתקוע בראש השנה בשופר תשע קולות וכך סדרן:

מה זה תרועה:

כתב השולחן ערוך: (סימן תק"צ סעיף ב') תרועה זו האמורה בתורה נסתפק לנו אם היא היללה שאנו קורים תרועה, או אם היא מה שאנו קורים שברים, או אם הם שניהם יחד, לפיכך כדי לצאת ידי ספק צריך לתקוע תשר"ג ג' פעמים, ותש"ת ג' פעמים, ותר"ג ג' פעמים.

בסימן תק"צ בשולחן ערוך התבאר תחילה בסעיף א' החיוב מהתורה מניין שצריך לתקוע שלש תרועות, וכל תרועה צריכה תקיעה לפני ותקיעה לאחריה היינו תשע קולות. אחר כך בסעיף ב' התבאר מהגמרא מדוע אנו תוקעים גם תרועה וגם שברים וגם שברים תרועה. אחר כך בסעיף ג' בשולחן ערוך מתבאר בדברי הראשונים מהו שיעור תקיעה תרועה ושברים.

מחלוקות הראשונים בגדר השמעת קול תרועה שברים ותקיעה:

שיטת רש"י הובא בשולחן ערוך (סימן תק"צ סעיף ג'), תרועה היא שלש טרומיטין (טרומיטין – כח של קול כל שהוא), והתקיעה צריך שתהיה באורך התרועה, ולכן אורך הזמן של התקיעה הוא גם כן כאורך זמן של שלש טרומיטין לפחות, והשברים כל אחד משלש השברים צריך שיהיה לא יותר מאורך זמן של כשני טרומיטין, כי אם יאריך בשבר הרי שנעשה תקיעה.

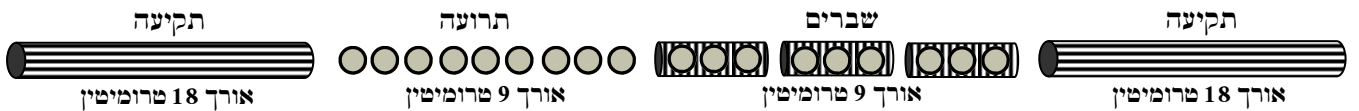
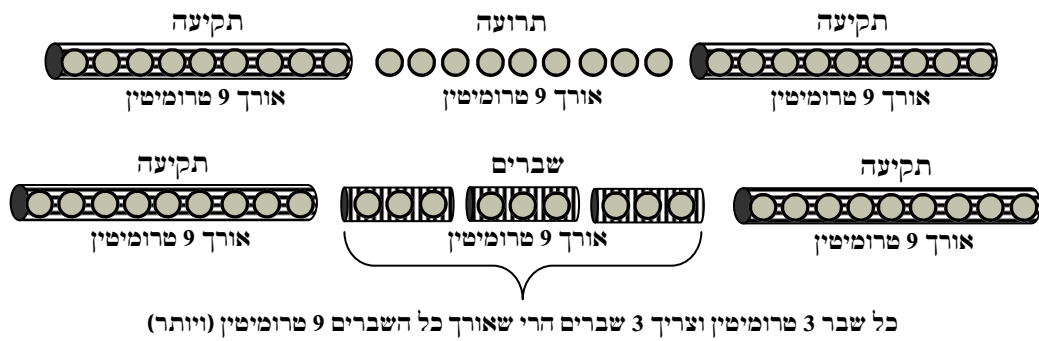
שיעור התקיעה שברים ותרועה לרש"י:

כל שבר 2 טרומיטין וצריך 3 שברים הרי שאורך כל השברים 6 טרומיטין

שיעור התקיעה שברים ותרועה לריב"א וריב"ם (בתוס')

וכתב בשולחן ערוך (סימן תק"צ סעיף ג') לגבי תשר"ת, שמי שלא האריך בתקיעה כשיעור של 18 טרומיטין, והאריך בשברים, לא קיים מצוה לא כרש"י ולא כמו המובא בתוספות, והטוב ביותר כתב המשנה ברורה וזה לשונו: צריך התוקע ליזהר שיאריך בתקיעות דתשר"ת שכל תקיעה יהיה לפחות כשיעור ח"י כחות ומעט יותר, והתקיעות של תשר"ת יהיה לפחות כשיעור ט' כחות דבזה יצא לכו"ע שהרי מותר להאריך אפילו יותר מכשיעור, וגם יזהר בכל השברים בין בתשר"ת ובין בתשר"ת שלא יעשה שום שבר מט' כחות וטוב יותר שלא יעשה בכל שבר רק בשלשה כחות, וגם יזהר לכתחלה שיעשה כל תרועה בין של תשר"ת ובין של תר"ת כשיעור ט' כחות.

נשימות והפסקות בשברים ובתרועה:

בשברים, לא יפסיק בין קולות השברים, והוא לעיכובא, בין בשברים של תשר"ת, ובין בשברים של תשר"ת. בשברים-תרועה של תשר"ת, יש אומרים שאסור להפסיק בין השברים לתרועה אלא הכל עושה בנשימה אחת, אמנם אף שאינו מפסיק כדי נשימה מכל מקום מפסיק מעט (פחות מכדי נשימה כך כתב במשנה ברורה, אמנם להחזון איש היכן שעושים בנשימה אחת). ויש אומרים שאף שבדיעבד יוצא בנשימה אחת ראוי לעשות בשתי נשימות, ועל כן ההולכים כפי פסקי השולחן ערוך נוהג כפי שפסק שירא שמים יצא ידי שניהם, שבמיושב עושה בנשימה אחת, ובתקיעות דמעומד עושה בשתי נשימות (וברוב קהילות כך נהגו וכן הביא בשער הציון אות י"ח שהכרעת השולחן ערוך טובה מאוד). אמנם להפוסקים כהרמ"א נוהגים לעשות הכל בשתי נשימות (אך לא יפסיק ביותר מכדי נשימה, ואם עשה בנשימה אחת יצא, אמנם בשער הציון אות י"ח כתב שהכרעת השולחן ערוך טובה מאוד). ויש נוהגים לעשות הכל בנשימה אחת. כל הקולות כשרים בשופר, היינו גם אם נשתנה בתקיעה עצמה בין עב לדק ושוב לעב (ויש שהחמירו בזה), וגם קול צרוד כשר וכמו שפעמים מצוי בתרועה, אמנם נפחה בעלמא אינו קול וחזור.

סדר התקיעות בתפילת מוסף (תקיעות דמעומד):

תקיעות דמעומד מוזכרים בעיקר התקיעות במשנה ראש השנה (דף ל"ב ע"א) סדר ברכות אומר אבות וגבורות וקדושת השם, וכולל מלכיות עמהן ואינו תוקע, קדושת היום ותוקע, זכרונות ותוקע, שופרות ותוקע. תקיעות דמיושב שלפני מוסף (לא לכולי עלמא כי יש מהראשונים שביארו את דברי הגמרא באופן אחר) מוזכרים בגמרא ראש השנה (דף ט"ו ע"א) אמר רבי יצחק, למה תוקעין בראש השנה? למה תוקעין? רחמנא אמר תקעו! אלא למה מריעין? מריעין? רחמנא אמר זכרון תרועה! אלא למה תוקעין ומריעין כשהן יושבין, ותוקעין ומריעין כשהן עומדין? כדי לערבב השטן. כאן באנו לפרט את סדר התקיעות דמעומד כמפורש בשולחן ערוך סימן תקצ"ב, אמנם יש לציין תחילה שיש הבדל בין אשכנז לעדות המזרח, אשכנז לא תוקעים בתפילת לחש אלא רק בחזרה, ומשלימים מאה קולות בסוף התפילה, עדות המזרח תוקעים גם בתפילת לחש וגם הם משלימים את החסר עד מאה קולות אחר התפילה (אבל צריכים להשלים פחות כי תקעו גם בתפילת לחש). השולחן ערוך הביא רק את דיני התקיעות שבחזרת הש"ץ, בכל זאת עדות המזרח תוקעים גם בתפילת לחש (על פי שער הכוונות ועוד).

תקיעות דמעומד – שולחן ערוך

- א. למלכיות תשר"ת פעם אחת, ולזכרונות תשר"ת, ולשופרות תשר"ת.
- ב. כתב השולחן ערוך שעכשיו נוהגים לתקוע למלכיות תשר"ת שלש פעמים, ולזכרונות תשר"ת שלש פעמים, ולשופרות תשר"ת שלש פעמים.

תקיעות דמעומד – רמ"א

ד. תשר"ת למלכיות פעם אחת, וכן לזכרונות פעם אחת (תשר"ת), וכן לשופרות פעם אחת (תשר"ת).

תקיעות דמעומד – של"ה

ה. המשנה ברורה (אות ד') הביא שבשל"ה כתב הדרך המובהק לתקוע תשר"ת תשר"ת תשר"ת למלכיות וכן לזכרונות וכן לשופרות (ואחר אנעים זמירות עוד תשר"ת תשר"ת תשר"ת כדי להשלים עד מאה קולות) ומ"מ במקום שנוהגין כמנהגנו אין לשנות (פמ"ג). עדות המזרח נחלקים – למנהג הבלים שעושים כהבן איש חי שפסק כמנהג השני שהביא השולחן ערוך, שאר עדות המזרח רובם נוהגים כמה שהעתיקתי כאן מדברי השל"ה במשנה ברורה (זה תלוי בהרבה פוסקים אך המצע קצר ולכן הבאתי מ"ב). אשכנזים חלקם נוהגים כהרמ"א, וחלקם נוהגים כדברי השל"ה שבמשנה ברורה.